

17 Απριλίου 2014

Σπάνια εικόνα της Σταύρωσης από το Σινά

[/ Γενικά Θέματα](#)

Σπάνια εικόνα της Σταύρωσης (8ος αιώνας)

Η παραπάνω εικόνα έχει διαστάσεις 46,4 × 25,5 εκ και βρίσκεται στην Ιερά Μονή Θεοβαδίστου Όρους Σινά, Αγίας Αικατερίνης.

Είναι άγνωστου δημιουργού του 8ου αιώνας και προέρχεται πιθανότατα από την Παλαιστίνη.

Είναι μία πολύ σημαντική εικόνα που επέζησε από τους αποκαλούμενους “σκοτεινούς αιώνες” του Βυζαντίου και η αρχαιότερη που εικονίζει τον Χριστό νεκρό και με ακάνθινο στέφανο, και όπου αναγράφονται τα ονόματα των δύο συσταυρωθέντων ληστών “Γέστας” και “Δήμας”, γνωστά από την απόκρυφη καινοδιαθηκική παράδοση.

Το δεξί τμήμα της εικόνας είναι κατεστραμμένο. Ο Χριστός παριστάνεται με το σώμα όρθιο, τα χέρια τεντωμένα, το κεφάλι ελαφρότατα γερμένο και τα μάτια κλειστά. Φορεί κολόβιο (αχειρίδωτο ποδήρες ρούχο) και όχι το περίζωμα που επεκράτησε από τα τέλη του 9ου αιώνα.

Σπάνια εικόνα της Σταύρωσης (8ος αιώνας).
Ιερά Μονή Θεοβαδίστου Όρους Σινά, Αγίας Αικατερίνης.

Αίμα και νερό ρέουν από την πλευρά του. Δίπλα του, πάνω σε χωριστούς

απόκρημνους βράχους, είναι στημένοι οι σταυροί των δύο ληστών, από τους οποίους σώζεται ο αριστερός, με περίζωμα στην μέση και τα χέρια δεμένα πίσω από την πλάτη. Αναγράφονται επίσης τα ονόματα των δύο συσταυρωθέντων ληστών “Γέστας” και “Δήμας”, γνωστά από την απόκρυφη καινοδιαθηκική παράδοση.

Στηθαίοι άγγελοι πετούν γύρω από τον σταυρό. Δίπλα στον σταυρό του Χριστού στέκονται η Παναγία, με υψωμένο το αριστερό χέρι που κρατεί μαντήλι και δείχνει προς τα μάτια της υποδηλώνοντας έτσι ότι είναι μάρτυρας της Σταύρωσης του Υιού της και ο Ιωάννης, του οποίου το αριστερό χέρι είναι κρυμμένο μέσα στο ιμάτιο.

Η Παναγία δηλώνεται με τις λέξεις “Η Αγία Μαρία” (με βυζαντινό μονόγραμμα), όπως συμβαίνει πριν από την Εικονομαχία.

Τρεις στρατιώτες παίζουν στα ζάρια τον άρραφο χιτώνα του Σωτήρος. Δίπλα τους είναι μπηγμένα στο έδαφος τα δόρατά τους

. Στην επάνω αριστερή γωνία είναι ζωγραφισμένος κόκκινος ήλιος πάνω στο κυανόμαυρο βάθος. Στην δεξιά γωνία θα ήταν ζωγραφισμένη η σελήνη. Αξιοσημείωτη είναι η κλιμάκωση των διαστάσεων των μορφών, ανάλογα με την σημασία τους: ο Εσταυρωμένος είναι Υψηλότερος από την Θεοτόκο και τον Ιωάννη, αυτοί είναι μεγαλύτεροι από τον ληστή και μικρότεροι ακόμη είναι οι στρατιώτες.

Οι αξιοσημείωτες ομοιότητες με την τοιχογραφία της Σταυρώσεως της Santa Maria Antiqua στην Ρώμη οδηγούν σε χρονολόγηση στον 8ο αιώνα.

Τοιχογραφία της Σταυρώσεως (μέσα 8ου αιώνα).
Εκκλησία Santa Maria Antiqua, Ρώμη.

Πηγή: leipsanothiki.blogspot.be